

25481
Кр. 5-8
С84

литературен алманах

Струма

1'83

Издание
на дружествата
на писателите
Благоевград, Кюстендил, Перник

ИЛИНДЕН — 1903

На Втори август във хилядо девет стотин трета
Илинденска-Преображенска пушка загърмя.
— Елате, да ги скършиме османските синджири!
В тоз час елате, браќа муслимани, в боя заедно со нас!
Елате, да се бориме со чумата проклета!
Елате против вашата и нашата ламя!
Елате, мир да има, братство широм да се шири.
Со сѐрп свободен по поле да жњем златен клас!
И Даме Груев знамето развя в мъжествен миг.

И с бурното въстание открива мост велик.
Полята затѣтниха, еком екнаха баири,
от Договор Берлински търсеше народа спас.
На правдата и свободата пряпорецът светъл
развя се надалеч из македонската земя.
Блестяха в тъмнината опълченски дири.
Ехтеше на България мъжествения глас.
На прага на Илинден, като величав владетел
стоеше Гоце, спираше безмилостна тъма.

Витае мракът. Птици и светкавици прелитат.
Камбани бранни Крушовска република вестят.
Предчувствия и трепети в сѐрцата се вселяват.
Над радостта нерадост се надвесва и немей.
Надежди застрашени търсят в мрака стряха скрита.
В очите мрак гъстей и грозни мълнии блестят.
Изтръпват небесата. Карев лава закипява.
Войводата Османската империя люлей.
Във дясната ръка държи хайдѹшка пушка с чест,

а в лявата — Комунистическия манифест.
Със тътен и гърмеж напират бъдност величава.
На свободата светлината кой ще спепелей?
Сегашността е слаба, бъдността е силовита.
В разумен дух безумни упования растат.
Илинден българският мост е, що съединява
Парижката комуна и Октомври чудодей.
Пътеката с превратности и бури е покрита.
Към слънце неуморни хорски кораби летят.

На Мечкин камен со смъртта се бори Питу Гули.
Край него смъртен сън заспал е белият му ат.
Войводата подига мигом клепки натежали.
С безмълвен взор за сетен път повиква своя кон:
— Стани, ела при мене!... — Погледът му мрак забули.
Над старата кория се разпали залез злат.
В покоя мрачен нейде плачат горестни кавали.
И зреят грозни гроздове в несретен небосклон.
Внезапно мъжки стан изправя гордия юнак
и с остра сабя сам-самси съсича демоничен мрак.

Събуждат се хълмисти урви и скали заспали.
Пресеква надалеко жаловит протяжен стон.
Припада тиха вечер. Черни къдри вихър брули.
Войводата разбунен броди в лъчезарен свят.
Лъчисти сенки, паднали за светли идеали,
окрилят лет заветен на жребца мълнегон.
Бойци излизат от гробове, боен рог дочули.
Нестихващи пожари с дрехи призрачни гасят.

Илинденската жажда ражда Странджанска комуна.
Изгражда Михаил Герджиков в боя своя ръст.
Войводата развихря вихром буревестен пламен
и сабя яростна размахва над османската злина.
Лети към бъдещето, клетвен пряпорец целунал,
Апостолът поел е мъченическия кръст.
Гърмят бунтовни пушки. Пламенее Мечкин камен.
Юначни българи посяват светла сетнина.
Безстрашна Странджа страшни пранги в бурен бой ломи.

Гласът на свободата из Балканите гърми.
Сплотява пламъците кърваво червено знаме.
Часовникът вестява лъчевестни времена.
Една е на Балканите Илинденската буна,
една е по коравост българската славна пръст.
Илинден ще реди в света за българската памет,
на бъдещи потомци ще предава светлина.
Легенди ще сноват за тая огнена фъртуна,
со саможертвеност богата, пълна с бурна мъст.